

resnice ter pri tem temeljijo na veri in avtoriteti. Znanost je (kljub anomalijam) v bistvu usmerjena v prav nasprotno smer: vztrajno išče in razgalja (svoje) napake oz. zmote, da bi izločila neznano. Vse kulture poznajo simbolne sisteme. Tudi razvita znanost je simbolni sistem in je povsem samostojna veja skupnega (človeškega) drevesa "znanja". Naslednje vprašanje, na katero mora odgovoriti antropologija znanosti, se torej glasi: zakaj znanost ni kulturna univerzalija? Na to vprašanje (pravzaprav na osrednje vprašanje kognitivne antropologije znanosti, kako to, da so ljudje zmožni razmišljati znanstveno?) Scott Atran v tej knjigi (še) ne odgovarja. Postavi namreč vprašanje, okoli katerega se bo po njegovem vrtela antropologija znanosti: "Kako to, da si sploh pridobimo tako bogat sistem vsakdanje (navadne) in znanstvene vednosti?"

Rajko Muršič

*Annales*. Anali Koprškega primorja in bližnjih pokrajin. Annali del Litorale capodistriano e delle regioni vicine. 2/1992, Koper 1992, 384 + XII str., ilustr.

Druga številka zbornika *Annales* nadaljuje zastavljeni koncept zbornika, odprtega za naravoslovno, humanistično in družboslovno tematiko. Vsebina je razdeljena na poglavja Članki in razprave, Zapiski in gradivo, Delo naših zavodov in društev, Ocene in poročila, In memoriam. V prispevku na kratko predstavljam celoto, članke, posebej zanimive za etnologe, pa nekoliko obširneje.

*Goran Filipi* je obdelal nazive za škrjance v Istri. Besedje je del obsežnejšega gradiva, zbranega v Istri in na otoku Krku za vseh pet skupin istrskih idiomov (istrobeneški, istriotski, istroromunski, hrvaški in slovenski govori). *Darko Ogrin* je preučil vpliv padavin in temperatur na debelinski prirast črnih borov in hrastov gradnov v Koprskem primorju in na Krasu. *Dario Favretto* piše o pečinah vzdolž vzhodnih masivov Kraškega roba in nad Istrskimi toplicami, kjer raste endemična klinčnica severne Istre. To okolje je podobno pokrajinam, ki jim je bil v italijanski renesansi naklonjen Sv. Hieronim, puščavnik in spokornik, prevajalec in prepisovalec Stare in Nove zaveze, ki se je po izročilu rodil prav v Zrenju. *Anton Brancelj* predstavlja podzemno favno rakov v Osapski jami v Ospu in Jami pod Krogom pri Mlinih na hrvaško-slovenski meji. *Mitja Kaligarič* piše o vegetaciji plevelov v vinogradih Koprškega primorja. *Iztok Škornik* obravnava ekologijo kolonije rumenoglavih galebcev v Sečoveljskih solinah.

*Radovan Cunja* je napisal zgodovinski oris arheoloških raziskav na Koprskem od časa humanizma, ko se je pričelo zanimanje za arheološke spomenike, do danes.

*Salvator Žitko* nadaljuje v prvi številki Analov začetno razpravo Listina Rižanskega placita - dileme in nasprotja domačega in tujega zgodovinopisja. Objavlja slovenski prevod listine, ki ga je pripravil dr. Rajko Bratož po izvorni izdaji vira z italijanskim prevodom. Težišče članka je v opombah s komentarjem, kjer avtor razgrinja problematiko listine Rižanskega zbora, njen pomen, dosedanje prepise, objave in komentarje in zgodovinski okvir na prehodu med bizantinskim in frankovskim sistemom v Istri. Povzema različne interpretacije in poglede zgodovinarjev na pravni, gospodarski in politični sistem v Istri.

*Darja Mihelič* predstavlja zakonodajo in prakso hazardiranja v srednjeveških mestih severozahodne Istre. Zakon je hazardiranje prepovedoval ali omejeval glede prostora, časa, glede aktivne in pasivne udeležbe pri igri, glede regularnosti uporabljenih pripomočkov itn. Tovrstne omejitve kockarske prakse so zapisane v statutih vseh mest severozahodne Istre. Avtorica pa je za podrobno predstavitev izbrala zapis, ki je posebno zgovoren za kockarsko prakso in ki je zanimiv in živ opis vsakdanjega mestnega življenja. Čas dogajanja je bil 22. junija 1343, mesto dogajanja je bil podij na stopnišču piranske komunalne palače, šlo je za to, da so piranski podestat in štirje mestni sodniki razsojali v pravdi zaradi nekaj let starega dolga iz hazarda.

*Darko Darovec* nadaljuje v prvi številki Analov začetni članek o oblikah zavarovalstva v severni Istri v obdobju Beneške republike. *Krešimir Čvrliak* prikazuje življenje in delo tržaškega humanista Raffaella Zovenzonija v Kopru in Šibeniku. *Giuliano Veronese* piše o reakciji prebivalstva Rovinja na nepošteno ravnanje gardistov Solinarskega urada l. 1781 in o nekaterih značilnostih kazenskega pravosodja beneške Istre v 18. stoletju. *Dolores Rebula Udovič*

predstavlja vlogo Miroslava Vilharja v kulturnem in političnem življenju na Pivškem v letih 1848-1871. *Milica Kacin - Wobinz* na podlagi italijanskih policijskih in sodnih arhivov opisuje potek policijske in sodne preiskave proti Viktorju Bobku, ki je bil na drugem tržaškem procesu obsojen na smrt.

*Leon Marin* nadaljuje pregled razvoja upravnoteritorialne razdelitve današnjih občin Izola, Koper in Piran v Slovenski Istri od leta 1943 do leta 1992.

*Janez Kramar* piše o ribji industriji v Izoli v letih od 1945 - 1954. *Olga Janša - Zorn* opisuje razvoj slovenskega pomorskega prometa po drugi svetovni vojni.

*Dario Marušič* v članku *Viulin in bajs - dve glasbili severne Istre* piše o tradiciji godčevstva v severni Istri, ki je, če izvzamemo novejšo harmoniko, vezana predvsem na zasedbe z osnovnim jedrom violina - mali bas. Prisotnost teh glasbil ni samo kopija godalnih zasedb iz umetne glasbe, ki jo lahko iščemo v obdobju glasbenega baroka. Godčevski repertoar zasedbe, ki je bila zelo živa v širokem prostoru, ne glede na etnično pripadnost, sodi v novejšo tradicijo, čeprav naletimo tudi na starejše prvine. Mnogo violinistov in basistov je prešlo na igranje harmonike.

*Brigita Jenko* predstavlja arhitekturo Tartinijevega gledališča v Piranu. *Vesna Gomezel* obravnava jezikovne navade pri oblikovanju turističnopropagandnih sporočil v Slovenski Istri. *Pavel Stranj* raziskuje povojni razvoj manjšinskega in večinskega šolstva na obeh straneh italijansko - jugoslovanske /slovenske meje. *Amalia Petronio* predstavlja italijansko šolo v Piranu od srednjega veka do danes.

Razprava Slovensko-hrvaška jezikovna meja v Istri. Gradivo za obdobje od leta 1860 - 1956 je nadaljevanje iz 1. številke *Analov*. Avtor *France Ostanek* je v njej iz obširnih arhivskih (šolskih in župnih) virov izluščil podatke o ustanovitvi šol ter podal pregled razvoja za 30 obmejnih krajevnih šol.

*Darja Mihelič* predstavlja izvornike piranskega arhiva, ki osvetljujejo načrte, pogodbe in izvedbo prenovitveno-prezidalnih del na cerkvi Sv. Jurija iz zadnjega desetletja 16. in prvega desetletja 17. stoletja. *Pierpaolo Dorsi* obravnava deželno ustavo in načelo predstavnštva v Istri v dobi restavracije. *Ugo Cova* piše o tržaških arhivskih upravnih fondih in o upravni razdelitvi Istre v avstrijski dobi. *Milan Pahor* je napisal članek *Ob stoletnici začetka delovanja tržaške posojilnice in hranilnice*.

*Sonja Ana Hoyer* je avtorica monografije o Tartinijevi hiši v Piranu, ki bo izšla v kratkem in v kateri bodo predstavljene umetnostnozgodovinske in konservatorske raziskave rojstne hiše slavnega Pirančana. *Amalia Petronio* je sestavila biografijo in bibliografijo, ki vsebuje Tartinijeva dela in monografske publikacije in članke o njem, ki jih hranijo kulturne ustanove v Piranu, Izoli in Kopru. *Slavica Pavlič* predstavlja dokumente o delovanju otroškega zavetišča v Kopru v času od 1839 do 1908. Branko Šuštar pa predstavlja spomina vredne šolske dogodke v Boljuncu pri Trstu iz šolske kronike od leta 1849 do 1925. *Vid Vremec* piše o značilnostih prvega socialističnega gibanja v avstro-ogrskih deželah v Trstu.

*Nada Morato* je napisala etnološko zelo zanimiv članek z naslovom *Praznična pomlad v Kortah*. Avtorica je prispevala že vrsto etnoloških objav in člankov, v katerih zbrano gradivo obravnava v širšem okviru na podlagi etnološke literature. Tokrat je črpala gradivo in podatke z razstave o velikonočnih šeg na nižji osnovni šoli Korte. Po gradivu, objavljenih pričevanjih in informacijah, ki jih je sama zbrala, je pripravila pregled pomladanskih praznovanj in šeg od Cvetne nedelje do Telovega.

*Loredana Boglium Debeljuh* predstavlja Predlog za postopno uresničevanje dvojezičnosti na istrskem regionalnem območju. *Salko Pivač* pa raziskuje možnosti za rešitev prometne problematike v starem mestnem jedru Pirana.

Mojca Ravnik